

A támogatásból megvalósuló közbeszerzések

– és ehhez kapcsolódó kérdések...

Dr. Nyikos Györgyi

A támogatásból megvalósuló közbeszerzések sajátosságai

A közbeszerzési szabályozás

+ az uniós támogatási alapokra vonatkozó szabályok

+ az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) – alapelvek négy alapszabadsághoz

▶ Általános rendelet (1303/2013/EU)

- szabálytalanság meghatározása
- a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve

2014-2020		
Célkitűzés	Régiókatégória	Alapok
Befektetés a növekedésbe és a munkahelyekbe	Kevésbé fejlett régiók	ERFA ESZA
	Átmeneti régiók	Kohéziós Alap
	Fejlettebb régiók	
Európai Területi Együttműködés		ERFA

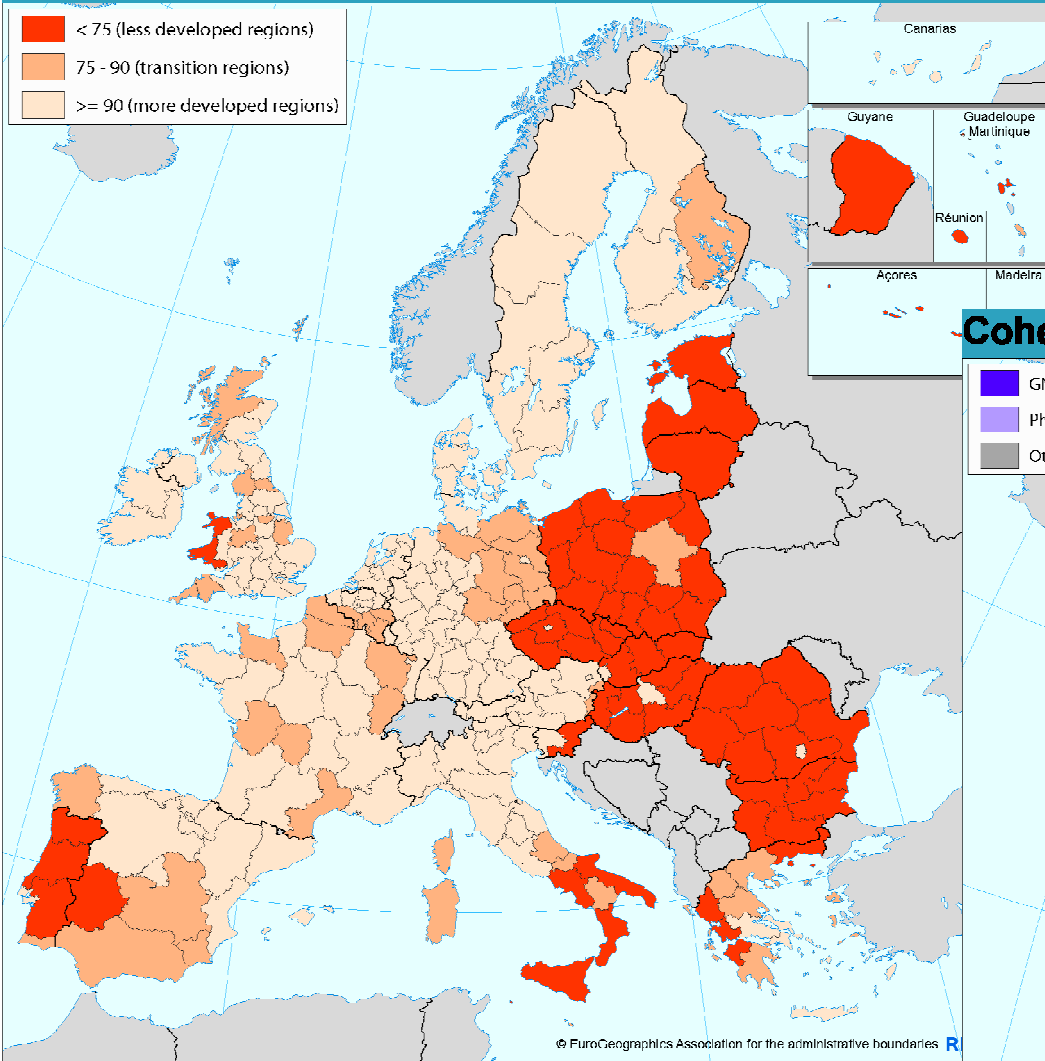
A kohéziós politika szerkezete 2014-2020

ERFA	ESZA	KA	Tematikus célok
			kutatás, technológiafejlesztés és innováció erősítése;
			információs, kommunikációs technológiák hozzáféréseinek elősegítése, minőségi javítása;
			KKV-k az agrár- és halászati szektor versenyképességének növelése és a vízkultúrák támogatása
			az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való átállás támogatása minden szektorban;
			a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és kockázatmegelőzés és -kezelés ösztönzése;
			környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése és megőrzése ;
			fenntartható közlekedés megteremtése és a hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása;
			fenntartható és minőségi foglalkoztatás növelése és munkaerőpiaci mobilitás támogatása;
			társadalmi befogadás ösztönzése és szegénység és minden diszkrimináció elleni küzdelem;
			beruházás az oktatásba, képzésbe és nyelvi képzésbe , készségfejlesztés és élethosszig tartó tanulás elősegítése;
			köz- és partnerségi intézményi kapacitás és hatékony közigazgatás megteremtése

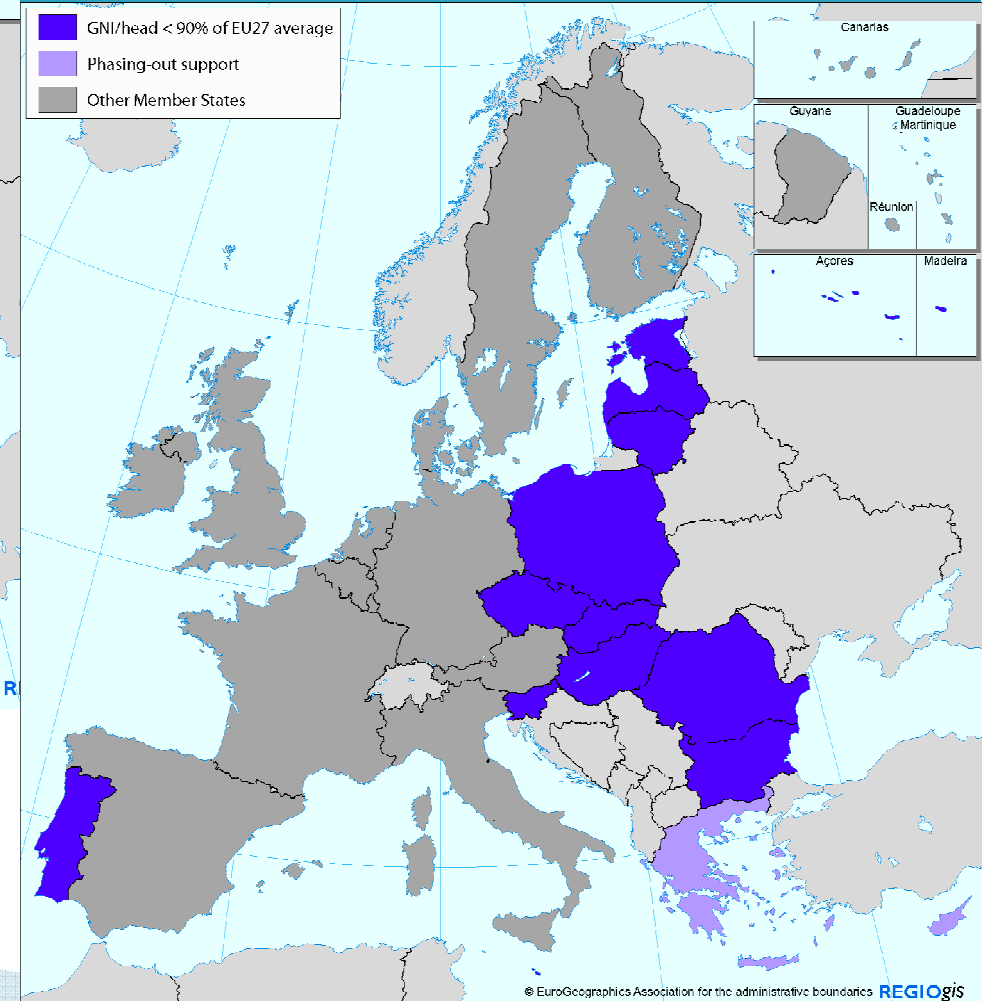

Eligibility simulation 2014-2020

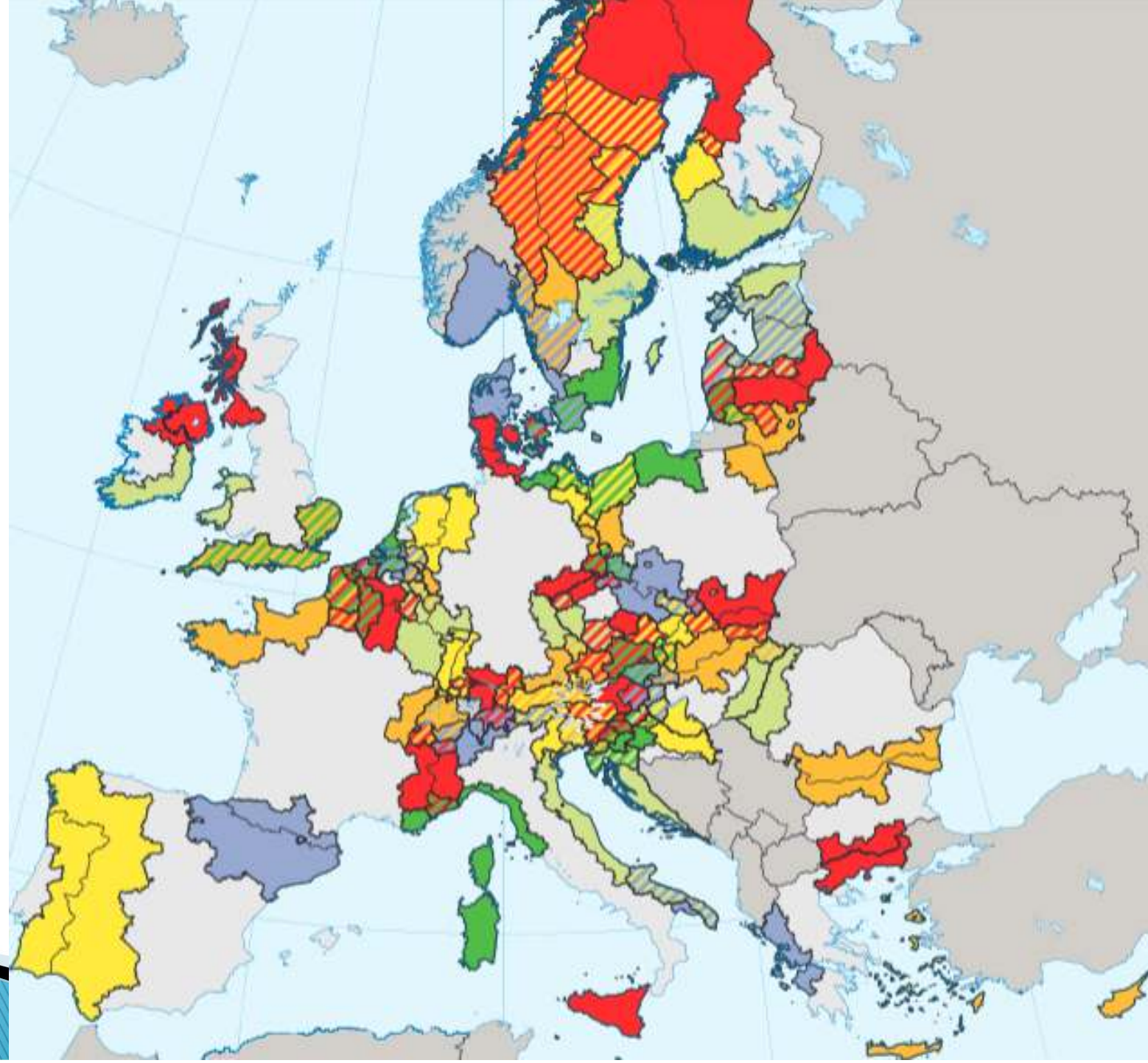
GDP/head (PPS), index EU27=100

Cohesion Fund eligibility simulation 2014-2020

ERFA ETE szomszédssági programok 2014-2020

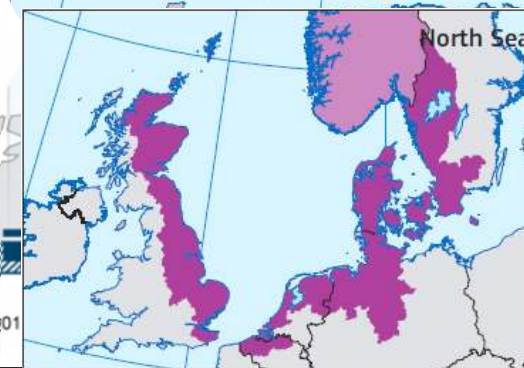
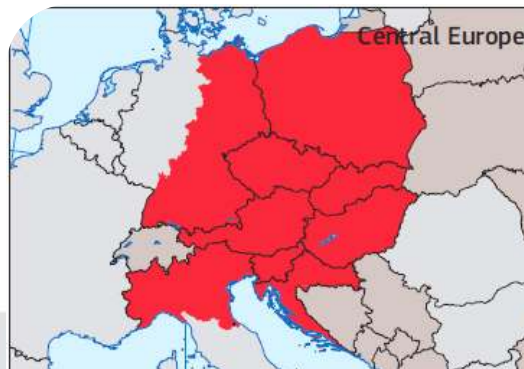
Transznacionális programok

Danube Region

INTERREG B cooperation area 2014-2020

Source: European Commission, as proposed on 18th December 2011
Geometrical basis: GFK MACON

INTERREG Europe (2014-2020)

Kutatás &
innováció

KKV
versenyképesség

Alacsony
szén-dioxid
kibocsátású
gazdaság

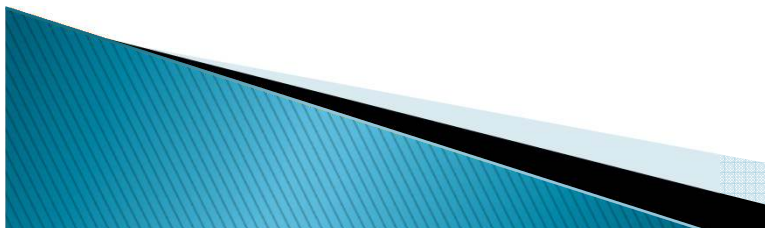
Környezet &
erőforrás
hatékonyság

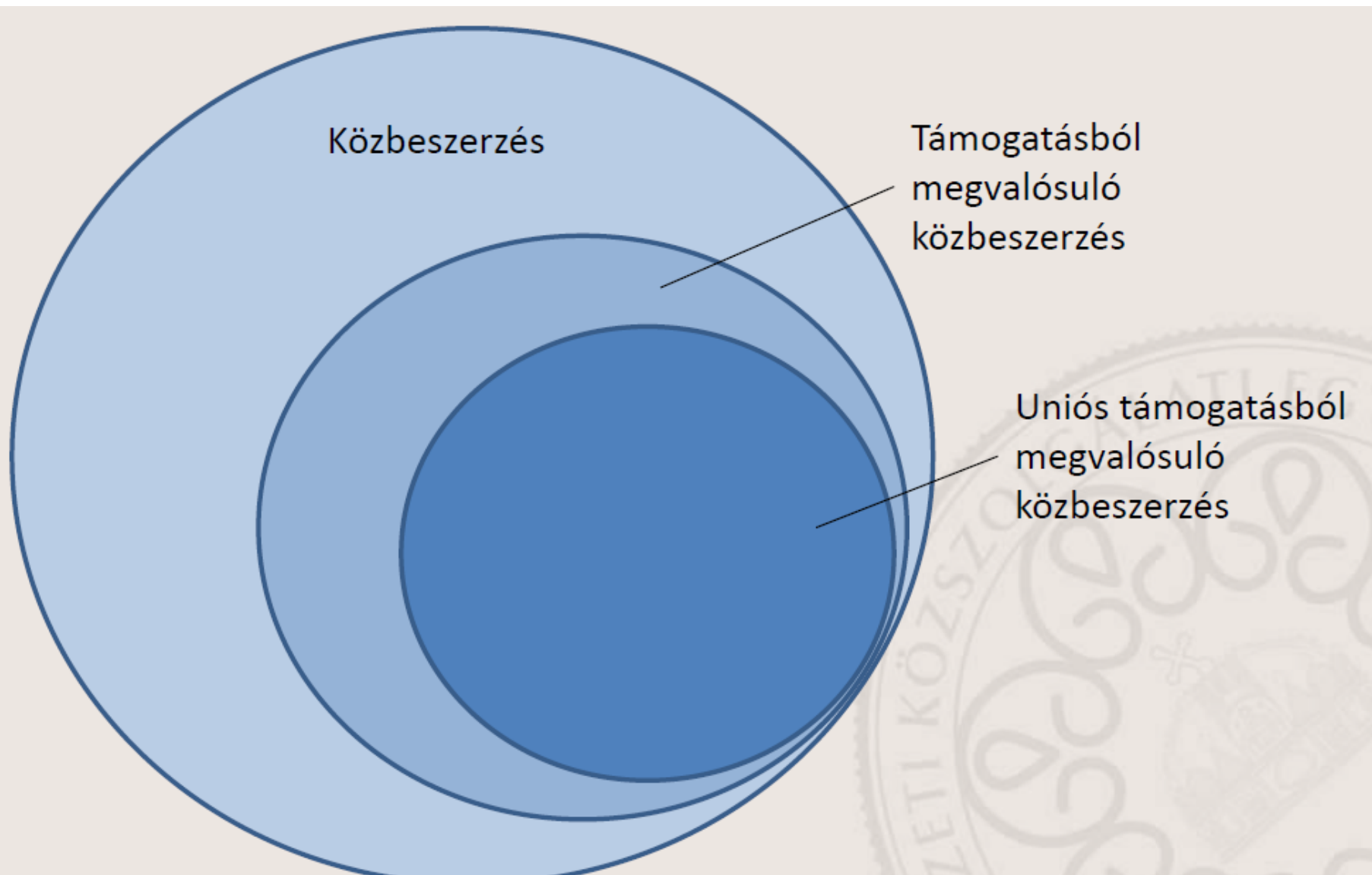
Interregionális
együttműködési
projekt

Policy
learning
platforms

Támogatásból megvalósuló beszerzések elhatárolása

Hazai forrás vs. uniós forrás

Mik a különbségek közbeszerzés esetén??

Hasonlóságok	Különbségek
Ajánlatkérői minőség meghatározása	Ex ante feltételek jelentősége
Közbeszerzési értékhatárok	Ellenőrzési kötelezettség
Közbeszerzési tárgyak	Szankciók (szabálytalanság, pénzügyi korrekciók)
Közbeszerzési kivételek	Kötelezettségek kivételek alkalmazása esetén (piaci ár meghatározása)
Választható eljárásfajták	Egyéb kötelezettségek (pl. FAKSZ igénybevétele)
Eljárás előkészítése	+ Id. támogatásból megvalósuló közbeszerzések sajátosságai
Eljárás menete, eljárási határidők	
Közbeszerzési dokumentumok	

Ex-ante feltételek

- ▶ Előzetes feltételrendszert annak biztosítására, hogy az uniós támogatás hatékony felhasználásához szükséges keretfeltételek meglegyenek
  - Általános – **pl. közbeszerzési rendszer megfelelő működése!**
  - specifikus
- ▶ Teljesítését a Bizottság értékeli
- ▶ Partnerségi megállapodás része az intézkedések összefoglalása és végrehajtásuk ütemterve
- ▶ Teljesítés határideje: legkésőbb két évvel a partnerségi megállapodás megkötése után vagy 2016. december 31-ig
- ▶ Nem teljesülés esetén a kifizetések felfüggesztése!!!

Általános ex-ante feltétel: Közbeszerzés

„Az ESB-alapok terén az uniós közbeszerzési jog tényleges alkalmazását biztosító rendelkezések megléte”

Teljesítési kritériumok:

1. Az uniós közbeszerzési jogszabályok megfelelő mechanizmusok révén történő tényleges alkalmazását szolgáló intézkedések
2. A szerződések odaítélési eljárásának átláthatóságát biztosító intézkedések
3. Az ESB-alapok támogatásainak megvalósításában résztvevő munkatársak képzését és tájékoztatását szolgáló intézkedések
4. Az uniós közbeszerzési szabályok végrehajtását és alkalmazását szolgáló adminisztratív kapacitások biztosítására vonatkozó intézkedések

Előfeltételek 2021-2027

➤ ***Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról***

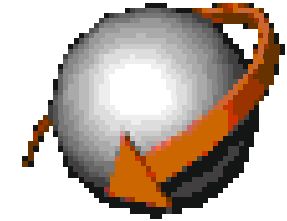
Előfeltételek: 11. cikk, III. melléklet

- Az egyedi célkitűzéshez kapcsolódó műveletekkel kapcsolatos kiadások nem szerepelhetnek a kifizetési kérelemben, amíg a Bizottság nem értesítette a tagállamot az előfeltétel teljesüléséről. (Nem vonatkozik olyan műveletekre, amelyek hozzájárulnak a megfelelő előfeltétel teljesüléséhez.)
  - **Biztosítani kell a megfelelést, a programozási időszak teljes időtartama alatt! Tájékoztatni kell a Bizottságot minden olyan módosításról, amely hatással van az előfeltételek teljesülésére.**
-

Horizontális előfeltételek 2021-2027

Az előfeltétel megnevezése	Teljesítési kritériumok
A közbeszerzési piac hatékony monitoringmechanizmusai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rendelkezések annak biztosításáról, hogy eredményes, megbízható és kimerítő adatokat és mutatókat állítsanak össze egyetlen IT-rendszeren vagy interoperábilis rendszerek hálózatán belül [...] (verseny minősége és intenzitása, KKV-k részvétele, jogorvoslatok, kivételek alkalmazása). 2. Rendelkezések annak biztosítására, hogy kellő kapacitás álljon rendelkezésre az adatok nyomon követésére és elemzésére [...]. 3. Rendelkezések a célból, hogy az adatokat és mutatókat, valamint az elemzés eredményeit felhasználóbarát, nyílt adatok révén nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék. 4. Rendelkezések annak biztosítására, hogy módszeresen közöljék az illetékes nemzeti versenyhatóságokkal az összes olyan információt, amely az ajánlattételben való összejátszás gyanúját veti fel.
Eszközök és kapacitás az állami támogatásra vonatkozó szabályok hatékony alkalmazása céljából	[...]
Az EU Alapjogi Chartájának hatékony alkalmazása és végrehajtása	[...]
A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtása és alkalmazása a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban.	[...]

Célok:

az EU támogatások felhasználásának céljai

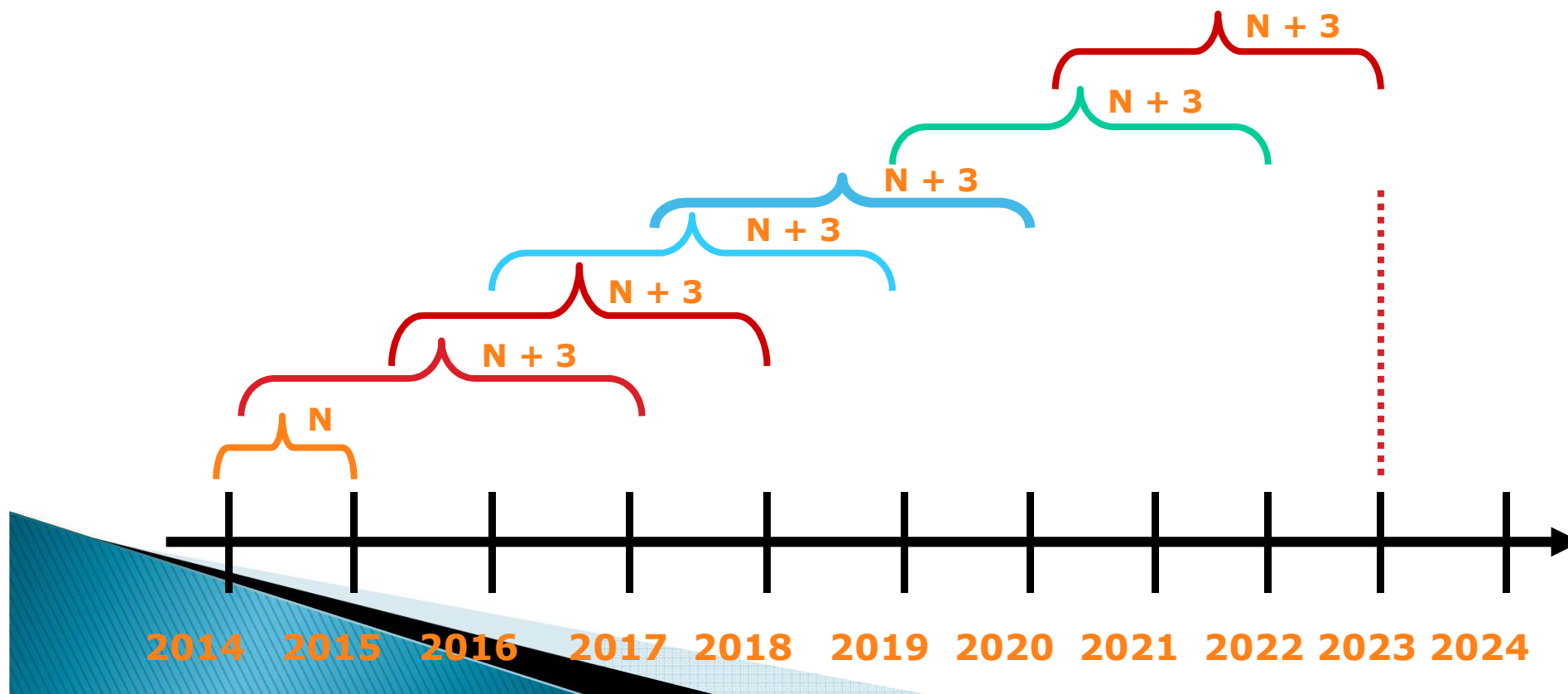
1. használjuk fel határidőre („**abszorpció**”)
2. ne fizessük vissza („**szabályszerűség**”)
3. ne kerüljön sokba („**hatékonyság**”)
  - se az intézményrendszernek (költség)
  - se a projekt gazdáknak (költség, idő)
4. járuljon hozzá az ország fejlődéséhez („**eredményesség**”)

a fenti célok között **trade-off** van!

(pl. a források gyors lekötése nehezíti a legjobb, de hosszabb előkészítést igénylő pályázatok, projektek indítását, stb.)

abszorpció

- ▶ ún. n+3 szabály
- ▶ az EU éves részletekben teszi hozzáférhetővé a keretet, adott évben hozzáférhetővé tett részletet a következő 3 évben fel kell használni, **a határidőre fel nem használt forrást a tagállam elveszíti** (1303/2013/EU rendelet 136. cikk)

Szabálytalanság fogalma

EU

„szabálytalanság”: az **uniós jog** vagy az annak alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jog valamely rendelkezésének egy, az ESB- alapok megvalósításában részt vevő gazdasági szereplő cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármilyen **megsértése**, ami az Unió költségvetését a költségvetésre rótt **indokolatlan költség formájában sérti vagy sértheti**;

272/2014 Kormány rendelet:

szabálytalanság: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 36. pontjában foglaltak, az EMVA forrás esetén a KAP rendelet 2. cikk (1) bekezdés g) pontjában foglaltak, **továbbá nemzeti jogszabály, a támogatási szerződés**, az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 38. cikk (7) bekezdésében meghatározott finanszírozási megállapodás vagy a végső kedvezményezett és a pénzügyi közvetítő között kötött szerződés, illetve a végső kedvezményezett javára kiadott kezességvállalási nyilatkozat alapján a végső kedvezményezettet terhelő kötelezettségek **megsértése**, amelyek eredményeképpen Magyarország **pénzügyi érdekei sérülnek, illetve sérülhetnek**,

Jogorvoslat uniós forrású közbeszerzés esetén

- ▶ Szabálytalanság/Jogorvoslat

Közbeszerzési jogsértés uniós forrású közbeszerzések esetén

Szabálytalansági eljárás

IH / ME

Támogatási szerződéstől elállás, pénzügyi korrekció, kizárás

Közbeszerzési jogorvoslat

KDB / Bíróság

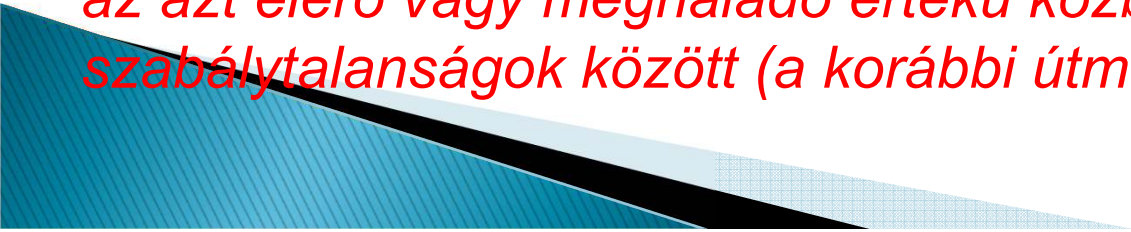
Döntés megsemmisítése, szerződés érvénytelensége, bírság, kártérítés

Pénzügyi korrekciók

C(2013)9527 – Iránymutatás a közbeszerzési szabálytalanságok esetén alkalmazandó pénzügyi korrekciók meghatározásához
(COCOF 07/0037/03 helyébe lépett)

- Célja az iránymutatás és a konzisztencia biztosítása
- A pénzügyi korrekció mértékét egyedi esetekben kell megállapítani és annak meg kell egyeznie a hibásan felszámított költséggel
- Ha a pontos összeget nem lehet megállapítani – átalánykorrekció
- Az átalányokat az egyedi szabálytalanság súlyossága alapján kell megállapítani
- 25 példát adnak a leggyakoribb hibákra

•Az iránymutatás nem tesz különbséget az uniós értékhatár alatti és az azt elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzésekre vonatkozó szabálytalanságok között (a korábbi útmutatóval ellentétben) !!!

Szabálytalanságok/pénzügyi korrekciók

Szabálytalanság típusa	Korrekciós mérték
1. Nem tettek közzé szerződési hirdetményt.	100% (25% ha nem a megfelelő helyen/formában történt a közzététel)
2. Építési beruházásra/ szolgáltatásnyújtásra/ árubeszerzésre irányuló szerződések mesterséges megosztása.	100% (25% ha nem a megfelelő helyen/formában történt a közzététel)
3. Lerövidítették: - az ajánlatok beérkezésére vonatkozó határidőt, vagy - a részvételi jelentkezések beérkezésére vonatkozó határidőt.	2-25%
4. A potenciális ajánlattevők/részvételre jelentkezők számára nem áll rendelkezésre elegendő idő az ajánlattételi dokumentáció megszerzésére.	5-25%
5. Nem tették közzé: - az ajánlatok beérkezésére vonatkozó határidő meghosszabbítását, vagy - a részvételi jelentkezések beérkezésére vonatkozó határidő meghosszabbítását.	5-10%
6. Olyan esetek, amelyek nem indokolnak hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást.	5-25%
7. A honvédelem és biztonság területén a 2009/81/EK irányelv hatálya alá tartozó szerződések odaítélése esetében a szerződési hirdetmény közzétételének nem kellően indokolt elmaradása.	5-100%

Szabálytalanságok/pénzügyi korrekciók

Szabálytalanság típusa	Korrekciós mérték
8. Nem határozták meg: - a kiválasztási feltételeket a szerződési hirdetményben; és/vagy - a bírálati szempontokat (és azok súlyszámait) a szerződési hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban.	5-25%
9. A szerződési hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban jogellenes és/vagy diszkriminatív kiválasztási feltételeket és/vagy bírálati szempontokat határoztak meg.	5-25%
10. A kiválasztási feltételek nem kapcsolódnak a szerződés tárgyához és azzal nem arányosak.	5-25%
11. Diszkriminatív műszaki leírás.	5-25%
12. A szerződés tárgyának elégtelen meghatározása.	5-10% (100% amennyiben az elvégzett építési munkákat nem tették közzé)
13. A kiválasztási feltételeknek az ajánlatok bontása utáni, az ajánlattevők nem szabályos elfogadását eredményező megváltoztatása.	5-25%
14. A kiválasztási feltételeknek az ajánlatok bontása utáni, az ajánlattevők nem szabályos elutasítását eredményező megváltoztatása.	5-25%
15. Az ajánlattevők/részvételre jelentkezők értékelése jogellenes kiválasztási feltételek vagy bírálati szempontok alkalmazásával történt.	5-25%
16. Az átláthatóság és/vagy egyenlő bánásmód alapelve nem érvényesül az értékelés alatt.	5-25%

Szabálytalanságok/pénzügyi korrekciók

Szabálytalanság típusa	Korrekciós mérték
17. Az ajánlatot módosították az értékelés alatt.	5-25%
18. Tárgyalás az odaítélési szakaszban.	5-25%
19. Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás a szerződési hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott feltételek jelentős módosításával.	5-25%
20. A kirívóan alacsony ajánlatok elutasítása indokolás kérése nélkül.	25%
21. Összeférhetetlenség.	100%
22. A szerződési hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott szerződési elemek jelentős módosítása.	25% +a szerződés kiegészítő összegének értéke, ami a szerződés elemeinek jelentős módosításából adódik.
23. A szerződés tárgyi hatályának szűkítése.	A szerződés tárgyi hatálya szűkítésének értéke +a végleges tárgyi hatály értékének 25%-a (ha jelentős a szerződés tárgyi hatályának szűkítése).
24. Kiegészítő építési beruházásra/szolgáltatásnyújtásra/árubeszerzésre irányuló szerződések versenyeztetés nélküli odaítélése: - előre nem látható események miatt előállt rendkívüli sürgősség esetén, - előre nem látható körülmény miatt előállt kiegészítő beszerzés esetén.	A kiegészítő szerződések értékének 100 %-a. (bizonyos esetben 25%-ra csökkenthető)
25. A vonatkozó rendelkezésekben meghatározott értékhatárt meghaladó kiegészítő építési beruházások vagy szolgáltatások.	Az eredeti szerződés értékének 50 %-át meghaladó összeg 100 %-a.

***Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!***

Nemzeti Közzolgálati Egyetem
E-mail: nyikos.gyorgyi@uni-nke.hu